Algforskarsommar 2026, Rapport 3, vecka 26.

Sammanställning av när blåstången mognade och blev redo att föröka sig i Östersjön 2026.

Vi fick en kall vårvinter med is och lågvatten som fördröjde starten och tillväxten av blåstångens förökningstoppar. När vattentemperaturen närmar sig 8-12 grader brukar det vara dags att kolla om den hunnit utveckla förökningstoppar med mogna ägg- och spermiesamlingar. Detta sker vid ungefär samma tid varje år utmed Östersjöns kust. Däremot kommer tidpunkten för de största utsläppen att variera beroende på när fullmåne respektive nymåne inträffar under det aktuella året.

Under ett antal år kan vi se att förloppet har varit ungefär det samma. Tången mognar först i Öresund, sedan i Södra Egentliga Östersjön och till sist i de norra delarna av Stockholms skärgård. Men det kan också finnas stora lokala skillnader. I en grund skyddad vik, långt in i en skärgård mognar tången tidigare eftersom vattnet värms upp snabbare där än det mer öppna vattnet utanför. Längst ner i denna rapport finns en karta över förloppet i år. Vi kommer att göra en resa till norra Bottenhavet, runt kvartsmånen 7 juli och räknar med att hitta mogen tång i området strax söder om Norrbyn, vid Umeå marina forskningsstation. Om någon har möjlighet att göra en studie vid fullmånen 30 juni, berätta gärna för oss om mogen tång hittas redan då.

Som vanligt har vi fått in fina bilder på mogna hon -och hanplantor från många deltagare.

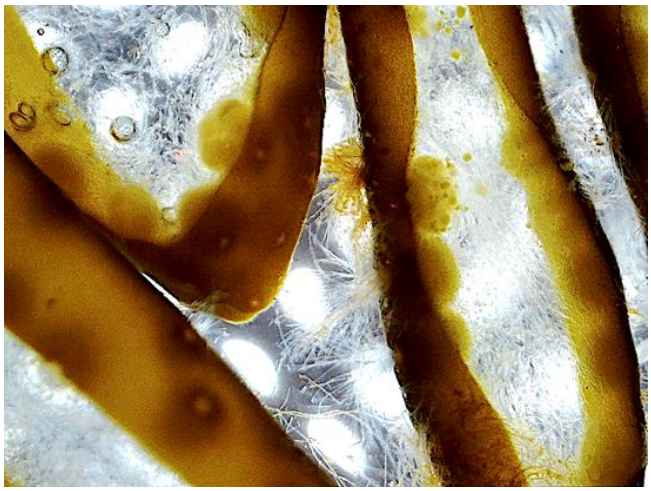

Foto från en hanplanta till vänster och en honplanta till höger. Fotograf S. Peterson Åhus.

Snitt av mogen hon- och hanplanta. Foto: Naturum Malmö.

Ett roligt minne som dök upp hos mig (Lena) var när jag besökte Skansens Östersjöhus *Baltic Sea Science Centre* 26 maj 2024. Självklart tittade jag extra noga i tångakvariet. Det fanns gott om nya insamlade hanplantor som höll på att föröka sig för fullt. Men det vara bara jag som hade sett vad som var på gång. Tänk att månens påverkan funkar fastän tången flyttats från naturen till ett akvarium!

Tångakvarium hos Baltic Sea Science Center. Foto: Lena Kautsky

Tack för all hjälp vi får från er alla. Se kartan över mognadsförloppen på nästa sida. Och fortsätt gärna med att undersöka djurlivet i tången under sommaren. Läs mer om den uppgiften här.

Soliga hälsningar från Algforskarsommar,
Lena och Ellen

När mognade tången i Östersjön 2026? - Resultat från Algforskarsommar.

OBS! Kartan visar ytvattentemperaturen från maj 2009 (17 år sedan). Vi använder bilden som jämförelse med årets vattentemperaturer. Mönstret håller i sig. Förökningen sker ett par veckor tidigare jämfört med 1990-talet

Åland o skärgårdshavet
Tyvärr fick vi inga rapporter från Åland eller Finland i år. Vi hoppas på rapporter 2027.

Stockholms skärgård
Gräsö, Rådmansö, Inre Horsfjärden och Askö.
Vid nymånen 16 maj, då vattnet var 9-10 ^{0}C var tången mogen i skärgården.
Årets första stora utsläpp vid Räfsnäs på Rådmansö kom vid fullmånen 31 maj, när vattnet var 10,5 ^{0}C.

Södra Egentliga Östersjön
Åhus, Naturum Vattenriket.
Snickarhaken och Revhaken. Vid Revhaken var tången mogen redan vid kvartsmåne, och 7^{0}C, den 10 april. Den var klart mogen vid nymånen, ca 8 ^{0}C, 17 april. Ungefär som tidigare år.

Öresund – Malmö. Naturum
Fullmåne 1 maj, ca.15 ^{0}C. Mogen tång
På väg att mogna vid nymånen 17 april, då var temperaturen ca 10 ^{0}C.

